

publiczne i domy mieszkalne w Krakowie, jak budynek Tow. Techników („Smakołyki na Podwalu”?), dom Suskich przy ul. Grodzkiej („ANTONI SUSKI” i „Pod osłoną nieba”, proj. Bukowskiego, 1909), budynek przy ul. Smoleńsk (dawny sztyl: „Muzeum techniczno-przemysłowe. Krajowy Instytut popierania rękodzieł i przemysłu”), domy przy ul. Szewskiej (m.in. „W. Halski. Magazyn wyrobów żelaznych”, 1912) oraz liczne budynki przy dawnych ul. Wolskiej i Swoboda (obecnie ul. Józefa Piłsudskiego i al. Zygmunta Krasińskiego), m.in. dom Małachowskich (mozaika z herbami nad wejściem, proj. Uziembły, 1906); prawdopodobnie też budynki przy ul. Wenecja 1 (lew św. Marka, 1911-12), ul. Gertrudy 5a (fasada dawnego kina Wanda, 1912) i ul. Długiej 4 (godło apteki, 1909-10). Mozaiki powstałe w zakładzie dekorowały również gmachy i domy we Lwowie, m.in. Izbę Handlowo-Przemysłową (dekoracja atyki; herb Lwowa, symbole przemysłu i handlu, ornamenty, proj. Uziembły, 1908-09; balustrada głównych schodów, proj. Frycza, 1909), dom przy ul. Kołłątaja 3 (obecnie ul. Mencynskoho; mozaiki klatki schodowej o motywach kwiatowych, 1912-13), być może również przy ul. Jabłonowskich 36 (obecnie ul. Szota Rustaweli), a także grobowiec dziennikarzy ruskich na Cmentarzu Łyczakowskim (*Chrystus błogostawiący*, po 1906). Pozostałe rozpoznane dzieła mozaikowe z pierwszego okresu funkcjonowania pracowni znalazły się w Brzesku („Magistrat Miasta Brzeska” z herbem, elewacja ratusza), Zakopanem (mozaiki m.in. do kominków w sanatorium dr. Dłuskiego, wg proj. Uziembły, Frycza), Drohobyczu (willa Markusa Seemana), Tarnowie i Nowym Sączu; nieokreślone mozaiki powstały też do Paryża i Mendozy (Argentyna). Wiele dzieł wykonanych przez pracownię mozaiki z tego okresu nie zachowało się lub nie jest możliwych do identyfikacji; informacje o nich zawiera zapewne arch. zakładu (obecnie niedostępne).

Starża, *Krak. zakład witrażów, oszkleń artystycznych i mozaik*, Świat, 1908 nr 20, s. 22-23. – *Krak. Zakład Witrażów i Mozaiki S.G. Żeleński*, *Rocz. Przemysłu i Handlu Galicji*, 1909, s. 66-68. – *Kat. II-giej wystawy zbiorowej prac Henryka Uziembły*, Pałac Sztuki, Kr. 1909, poz. 78, 80 (bez nazwiska S.). – *Krak. Zakład Witrażów i Mozaiki*, Tyg. il., 1910 nr 12, s. 245. – *Nieustająca wystawa TPSP*, Kr. maj 1910 (dwa wyd.), s. 19 (jako Sonsogno E.). – *Spraw. TPSP za 1910*, s. 28. – F., *Kra-*

kauer Kirchenkunst. Kunstanstalt für Glasmalerei, Kunstverlglasung Glas und Marmormosaik S.G. Żeleński in Krakau, [w:] *Galizien. Seine Kulturelle und wirtschaftliche Entwicklung* [Moderne Illustrierte Zeitung für Reise und Sport], hrsg. Bergmann S., Wien [ok. 1913], s. 150 (jako *krak. Zakład S.G. Żeleńskiego*). – *Krak. Zakład Witrażów, Oszkleń Artyst. i Fabryka Mozaiki Szklanej w Krakowie S.G. Żeleński*, Kr. 1929, s. 6 (bez nazwiska S.). – Hrebenuk A., *Witraże - mozaiki. Sztuka barwnych szkieł i kamiaków*, Kr. 1938, s. 29 (bez nazwiska S.). – KZSP, t. 4, cz. 2, 1971, s. 110 (bez nazwiska S.). – Głuzińska A., *Zakład wychowawczy OO. Jezuitów w Chyrowie*, [w:] *Kościół i klasztory rzymskokatolickie d. woj. ruskiego*, t. 5, Kr. 1997 (jako zakład Żeleńskich z Kr.). – Grankin P., *Mozaiki firm witrażowych we Lwowie*, [w:] *Witraż w architekturze. Architektura na witrażu*, red. Budyn-Kamykowska J., Pawłowska K., Kr. 2011, s. 34-36 (jako *krak. Zakład Witraży S.G. Żeleńskiego*). – Fijałkowska G., *Pracownia witrażowo-szklarska Tadeusza Stanisława Wilkosza*, Kr. 2013, s. 17. – Palca I., *Dom mieszkalny przy ulicy Józefa Piłsudskiego 36 w Krakowie - przykład secesji w działalności architektonicznej Sławomira Odrzywołskiego*, *Krzysztofory*, XXXVI, 2018, s. 171-172.

P. Kluz

Sopoćko J., rysownik amator, działał w 2. poł. XVIII w. Jego rys. *Paysage*, pióro, czarny tusz, przed II wojną światową znajdował się w tece *Progrès dans le dessin de personnages distingués et de divers amateurs polonais* ze zb. króla Stanisława Augusta, przechowywanej w Gab. Ryc. BUW (w 1914 notowanej w bibl. akademii sztuk pięknych w Petersburgu, następnie zrewindykowanej).

Tatarkiewicz W., *Rysunki Józefa Łęskiego*, *Sztuka*, V, 1914 z. 21, s. 52. – Sawicka S., Sulerzyska T., *Straty w rysunkach z Gab. Ryc. 1939-45*, W. 1960, s. 34.

A. Bernatowicz

Sorgatz, malarz, nieznan z imienia, wym. w księgach adresowych jako zamieszkały w Gdańsku przy Pfefferstadt 21 w 1858.

Pałubicki J., *Artyści i rzemieślnicy artyst. Gdańska, Prus Królewskich oraz Warmii epoki nowożytnej. Skorowidz kwerendalny*, Gd. 2019.

M. Mielnik